

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkiem tygodniowym i Dziennikiem urzędowym codziennym, tudzież Rozmaitościami co środy, kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 3 zlr. 45 kr., miesięcznie 1 zlr. 20 kr. Z pocztą: kwartalnie 4 zlr. 30 kr., miesięcznie 1 zlr. 35 kr. — Insercyja od wiersza w półkolumnie (drukem garmont) po raz pierwszy 4 kr., następnie po 2 kr. m. k.

Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya austryacka. — Anglia. — Francya. — Włochy. — Niemce. — Księstwa Naddunajskie. — Afryka. — Doniesienia z ostatniej poczty. — Wiadomości handlowe. — Kronika.

MONARCHYA AUSTRYACKA. Sprawy krajowe.

(Pomnik ku czci zaślubienia Jego c. k. Apost. Mości.)

Czerniowce, 10. maja. Na założenie trwałego pomnika ku czci zaślubienia Jego c. k. Ap. Mości, odbytego dnia 24. kwietnia 1854, otworzono na Bukowinie subskrypcyę, której zamiarem jest przywieść do skutku dobrowolnemi składkami najprzód stowarzyszenie dla wsparcia ubogich uczniów w Czerniowieckiem wyższem gimnazyum, a powtórze stowarzyszenie dla pielęgniowania i wychowania ubogich dzieci. Dla tych stowarzyszeń mają prosie o pozwolenie nadania nazwy Ich c. k. Mości, a mianowicie dla pierwszego najjaśniejsze imię Jego apostolskiej Mości „Franciszka Józefa“, a dla drugiego imię Jej Mości naszej Cesarzowej „Elżbiety.“

Na te stowarzyszenia wpłynęły potąd następujące składki w gotówce: Pan prezydent krajowy Franciszek Schmück 200r., gr. niem. Jmx. Egeniusz Hackmann 200r., Anna Romaszkanowa z domu baronowa Kapri 100r., właściciel dóbr Jan baron Mustatza 200r., właściciel dóbr Krzysztof Mikuli 25r., zydowska gmina w Sadagórze 50r., komisarz obwodowy Wilhelm Wex 10r., p. Dylewska, małżonka dr. medycyny 10r., właściciel dóbr Mikołaj Wassylko 30r., gm. Berbestie 6r.36k., właściciel dóbr Jerzy Hormuzaki 250r., gminy: Czernawka 250r., Zeleneu 18r.30k., Toporoutz 35r., rabin krajowy Samson Horowitz 10r., gmina Wyższe Scheroutz 38r., towarzystwo strzelców Czerniowieckich, jako rezultat najlepszych strzałów, wykonanych 24. kwietnia 1854 80r., dyrekcya gimnazyalna, jako przychód z wyprawionej dnia 26. kwietnia 1854 muzykalnej akademii deklamatorycznej 287r., wydział obywateli Czerniowieckich jako przychód z wyprawionego dnia 27. kwietnia 1854 balu 356r., imx. Jan Wachowski, kat. proboszcz w Sereth 10r., gmina Kalafindestie 5r. 20k., imx. Jerzy Danilewicz, proboszcz w Stanestie 1r., gminy: Zdobrówka 10r., wyższe Stanestie nad Czeremoszem 5r.40k., Bobestie 5% obligacyę 200r. m. k., Michalcze 5% obligacyę 100r. m. k. i w gotówce 41r., Kabestie 5% obligacyę 100r. m. k., dzierzawca dóbr Wilhelm Długoborski 30r., Kameralne dominium Solka, mianocie pp. Jan Koch, zarządca kameralny 8r., Leon Peschke, kasyer 2r., Aleksander Grabowiecki, kontrolor 2r., Franciszek Ressek, pisarz kasy kamer. 2r., pisarze urzędu kameralnego: Mikołaj Nikorowicz 2r., Ludwik Stoekera 2r., Jan Smoliński 1r., Antoni Pietschmann 2r., Franciszek Zothe, lekarz kameralny 1r., Wincenty Makowiecki, dzierzawca części dóbr 5r., imx. Jerzy Mazanek, r. k. proboszcz 3r., urzędnicy salin pp. Leo 5r., Gliński 2r., Piątek 1r., Nyczy 2r., respicyent straży finansowej Józef Wurst 3r., przełożony gminy Jan Głównia 5r., posługacz urzędowy Jan Angelali 1r., nadzorca dzierzawy Markus Brecher 44k., kupiec Samuel Holzdraeger 1r., kramarze: Antoni Alacz 20k., Jan Buntos 20k., oberzysta Józef Hohenthal 20k., przełożeni gminy: Ifrym Bodnareskul 8r., Stefan Paskaniuk 1r. 8k., Dmytro Negri 3r.10k., Jeremie Kietzu 3r.20k., Giorgi Buburdzan 2r., Marcin Schaler 2r.10k., Adam Jedynak 1r.28k., następnie poświęcone już dawniej przez właściciela dóbr Abba Steiner w Starozynetz dla dobroczynnych zamiarów 100r. — Ogółowa suma w gotówce 2432r.16k., tudzież w obligacyach państwa 400r. m. k.

(Dalszy ciąg nastąpi.)

(Administracyjno-sądowa organizacya Galicyi itd. — Ciąg dalszy. Ob. N. 107, 108, 109, 110 i 111 Gaz. Lwows.)

Obwód Przemyski.

Trybunał pierwszej instancyi: Obwodowy sąd Przemyski. Urzędowa siedziba okręgów: 1. Sądowa Wisznia 5.2 przestrzeń, 26.085 mieszk. gminy: Sądowa Wisznia (miasto), Bortiatyn, Księży Most, Zagrody, Arłamowska wola, Chorosznica z Nowosielicą, Czyżowice, Dmítrowice Los, Dołhomosciska, Doliniary z Popielem i Komorowszczyzna, Dobrzany z Putiatyczami, Dydiatycze, Jaremków, Kulmatycze. Milatyn z Baarem, Makuniów, Michalewice, Wołczuchy, Milczyce, Mokrzan małe, Mokrzan wielkie, Hołodówka, Kocierzyn, Mikłowice, Orzechowice, Podliski, Wiszenka, Mistryce, Sanniki, Szeszerowice, Królin, Piaski, Tuligłowy, Zarzece, Stojańce, Słabasz, Sło-

mianka, Twierdza, Wojkowice, Zawadów, Wołostków, Wołczyszczowice.

2. Nizankowice, 6.3. przestrzeń, 26.370 mieszk., gminy: Nizankowice (miasteczko) z Wychodowem, Armanice, Berendowice, Kłokowice, Solca, Brylińce, Cyków, Jaksmanice, Krowniki z Kolasą i Bekończycami, Nehrybka, Pikulice, Popowice, Siedliska, Bolanowice z Bolanówką, Borszowice, Byblo, Grochowce, Kniażyce, Koniucho, Wituszyńce, Hermanowice, Malkowice, Horyslawice, Hruszatycze, Bojowice, Byków, Chodnowice, Chraplice, Hussaków (miasteczko), Nowosiółki, Pleszowice, Radochońce, Tyszkowice, Jordanówka, Darowice, Fredepol (miasteczko), Koniusza, Kormanica, Kupiatycze, Młodowice, Łuczycze, Lutków pod Hussakowem, Boratycze, Boratycze, Drozdowice, Gdeszyce, Nizyniec, Pakowice, Stroniowice, Zrotowice, Podmoście, Rytarowice (miasteczko), Satkowice z Władopolem, Rozubowice z Stanisławczykiem, Sielec, Sierakowce, Wielunice, Zabłotce pod Nizankowicami, Złotkowice.

3. Sieniawa, 9.0. przestrzeń, 26.463 mieszk. gminy: Sieniawa (miasteczko), Adamówka, Cieplice, Dobeza, Dobra, Dąbrowica, Dybków, Krasne, Majdan, Rudka, Słoboda, Wylewa, Cetula, Krubet, Pawłosiówki, Rudawa, Setna, Pełkinie z Krubelem, Czerce z Czerwoną wolą, Leżachów, Manastérz, Makowisko, Mołodycz, Nielipkowice, Piwoda, Szuwsko, Wola Buchowska, Wola Pełkińska, Wola Byszkowa, Wiezownica, Wierzba, Piskorowice, Surmaczówka, Zuradawa.

4. Radymno, 6.2. przestrzeń, 26.551 mieszk., gm.: Radymno (miasteczko), Ciemierzowice, Dmytrowice, Dobkowice, Drohojów, Duńkowice, Michałówka, Hnatkowice, Kaszyce, Lazy z Moszczanami, Ludków, Lewicki, Małków, Nakło, Ostrów pod Radymnem, Skołoszów, Stubińko, Stubno, Barycz, Dusowce z Chałupkami, Grabowiec, Ninowice, Skład solny, Sońnica, Świete, Zadąbrowie, Trojczyce, Tapin, Bobrówka, Czerniawka, Korzenica z Zagrodami, Laszki z Charatynami, Mięksiz stary, Mięksiz nowy, Nowa Grobla, Tuchla, Wieślin z Dresiną, Wysocko, Zaleska wola, Zabłotce, Zamiechów, Zamojsce.

5. Krakowice, 7.8. przestrzeń, 27.250 mieszk., gm.: Krakowice (miasteczko), Budzyn, Gnoinice, Gnojnicka wola, Huki, Młyny, Wola Rosnowska i Ruda Krakowiecka, Bonów, Budomirz, Drohomyśl, Hruszów, Kłonice, Szezeploty, Chotyniec z Dąbrowicą i Załaziem, Hruszowice z Gajem, Kalników, Kochanówka, Ruda Kochanowska z Wilczą górą, Lubienie, Małków, Małnowska wola, Morańce, Przedborze, Nahaczów, Porudno, Porudeńko, Czerczyk, Rogóźno, Siedliska, Sarny z Rehbergiem, Smerówka, Czaplaki, Swidnica, Boża wola, Skolin, Wielkie oczy (miasteczko), Wulka Żmijowska, Żmijowiska.

6. Jarosław 5.1. przestrzeń, 29.997 mieszk., gm.: Jarosław (miasto), Boratyn, Bystrowice, Chłopice, Cieszacin mały, Cieszacin wielki z Kisielewem, Hawłowice górne, Jodłówka, Hawłowice dolne, Rozborz okrągły, Swieboda, Jankowice, Kidałowice, Kramarzówka z Prosnowem, Łowce, Morawsko, Ozańsko, Munina z Głęboką, Pawłosiów, Tywonia, Czastkowice, Czudowice, Łapajówka, Pruchnik (miasteczko i włość), Pełnatycze, Roźniatów, Wola Rozwienicka, Rzeplin z Wólką, Raczyna, Rudołowice z Mokrą, Rokietnica, Rozwienicka, Surochów, Koniaczów, Sobiecin, Szczytna, Tuczemy, Tuligłowy, Chorzów z Tymowicami, Węgierka, Wola Węgierska, Wiechowice, Czelatycze, Zarzyce, Rozborz długi.

7. Mościska, 6.3. przestrzeń, 30.034 mieszk., gm.: Mościska (miasto), Podgaj, Czerniawa, Laszki gościńcowe, Rzadkowice z Zakościelem, Sokole, Balice, Hankowice z Tulkowicami, Hodynje, Jatwiewi, Koniuszki manowskie, Krukienice (miasteczko), Bochowice, Czyżki, Kornice, Krysowice, Pakość, Radynice, Strzelezyska, Lacka wola, Buków, Medyka z Chałupkami, Poździacz, Starzawa, Szechinie, Torki, Mocze rady, Myślatycze z Brzowszczyzną, Ostrożec, Pniut, Rudniki z Sułkowczyzną i Zawada, Rustwecko, Tamanowice, Lipniki, Trzećniec, Więckowice z Wola, Wola Baraniecka.

8. Jaworów, 6.4. przestrzeń, 32.205 mieszk., gminy: Jaworów (miasto), Bruchnal z Podluby małe, Czołhynie, Przełbice, Rolów z Senatowem, Berdychów z Berdychawą, Cetula, Czarnkonie, Czernilawa, Laszki pod Zbadyem, Mołoszkowice z Kleindorfem, Muzolowice, Nowosiółki, Jazów nowy, Jazów stary z Nowinami, Podluby z Mosbergiem, Ozomla z Szumlanem, Olszanica, Rzeczyczany z Hartfeldem, Szkoło, Tuczapy, Zbady z Kutenbergiem, Trościaniec, Wierzbiany, Załuże, Zawadów, Leśniowice.

9. Przemysł, 6.4. przestrzeń, 32.311 mieszk., gm.: Przemysł (miasto), Przekopana z Przerwą, Krubel wielki, Krubel mały, Pralkowce, Babice (miasteczko i włość), Bachów, Skopów z Puczakiem i Zawadką, Batycze, Belwin, Bolestraszyce, Buszkowiczki, Duńko-

wiczki, Hurko, Hureczko, Kosienice, Komara, Korytniki, Krasice, Krasieczyn (miasteczko), Kupno, Nalurzany z Sliwnicą, Tarnawce, Chrzyna, Chrzynka, Krzywece (miasteczko), Krzywiecka wola, Sre-
dnia, Kunkowce, Letownia, Makowice, Nienadawa, Hucisko nienad-
dowskie, Orzechowce, Cisowa, Hołowice, Krzekowa, Mielnów, Olsza-
ny, Rokszyce, Ostrów, Rzeczpól, Ruszelczyce, Ujkowice z Lipowi-
cami, Walawa, Wilcza, Wyszatycze, Wapowce, Żurawica.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

Wiedeń, 12. maja. Festyny radości jakie obchodzono w kwietniu, zapisane zostaną w rocznikach historii austriackiej jako prawdziwe uroczystości narodowe, a razem z nimi liczne objawy patryotycznego sposobu myślenia jakimi w całej monarchii święcono te dni radości ludów Austrii.

W liczbie tych objawów narodowego uniesienia odznacza się równie pięknym pomysłem jak patryotycznym znaczeniem hołd austriackich poetów wszystkich narodowości złożony przy tej sposobności w księdze przygodnej pod tytułem „*Osterreichisches Frühlings-Album*“, uporządkowanej przez Heliadora Truskę.

Była to myśl równie patryotyczna jak piękna, połączyć reprezentantów poetycznej literatury austriackiej do aktu uwielbienia i lojalności dla najwyższego Domu Cesarskiego i także w ten sposób złożyć u stóp tronu Cesarskiego życzenia ludów austriackich w języku ojczystym każdego ludu.

Tym sposobem przyszło do skutku dzieło, które zostanie prawdziwie pięknym pomnikiem szczęśliwych zaślubin naszego najlaskawszego Monarchy i uwieczni owe radośne uczucia, które w piersi każdego wiernego poddanego Austrii obudzają najszczerze życzenia niezakłóconego szczęścia najwyższej pary Cesarskiej.

Przedewszystkiem zwracamy uwagę na oryginalne album zawierające w rękopismie utwory 162 austriackich poetów we wszystkich narodowych narzeczeniach Cesarstwa. Jest to dzieło, które dla zupełnie oryginalnego układu autografów z załączonymi biograficznymi i literackimi wiadomościami każdego autora, równie jak i dla nadzwyczajnie pięknego, chociaż skromnego wydania, zasługuje na powszechne podziwienie.

To oryginalne album jest w każdym względzie mistrzowski uni-
kał, który jako dar ofiarowany Jej Cesarskiej Mości pod względem historycznym z latami coraz większej nabywać będzie wartości.

Drukowane album, które stósownie do wyraźnej woli wydawcy w dzień imienia dostojnej Matki naszego najlaskawszego Monarchy t. j. dnia 15. maja 1854 wydane zostanie z c. k. nadwornej księgarni Wilhelma Braumüllera w Wiedniu, jest piękną książką, przygodną, która literaturę ojczystą wzbogaci bardzo szacownym datkiem i każdej bibliotece służyć będzie za prawdziwą ozdobę.

Całe dzieło składa się z jednego tomu o 36 arkuszach druku i obejmuje 552 stronice w wielkim formacie in quarto; dzieli się na dwie główne części. Pierwsza zawiera obok dedykacji i nowego hymnu ludu 37 poematów hołdowniczych w języku niemieckim, włoskim, polskim, halicko-ruskim, czeskim, kroackim, serbskim, nowogreckim, słoweńskim, rumuńskim, ormieńskim i węgierskim. Do tych poematów dodana jest z historyczną rozprawą hrabi Jana Majlach, druga część tego album z poetycznymi utworami 125 poetów w niemieckim języku, treści rozmaitej, wierszem i prozą.

Na szczególną zasługuje uwagę, że w tym pamiętniku poraz pierwszy połączone są utwory poetów wszystkich narodowości austriackich w zupełności jakiej jeszcze dotychczas niebyło przykładu; dlatego też do tego dzieła szczególnie zastosować można wzniosłe godło naszego najlaskawszego Monarchy: „*Viribus unitis*.“

Wkońcu musimy jeszcze zwrócić uwagę na cel przedsiębiorstwa, który mu niezawodnie zjedna zupełną sympatyę wszystkich przyjaciół ludzkości. Czysty bowiem dochód z tego dzieła przyznaczony jest na wsparcie wdów i sierot po c. k. oficerach całej armii, zandarmeryi i marynarki. Możemy przeto mieć przekonanie, że znana szczerobliwość ludów austriackich także i w tym wypadku w całej świętoci się okaże, zwłaszcza że tu idzie zarazem o nabycie dzieła, które wszystkim udział mającym przynosi zaszczyt a między austriackimi pismami zbiorowemi tego rodzaju pierwsze zajmuje miejsce mając przytem niezaprzeczoną wartość literacką.

Życzymy więc, ażeby piękny zamiar wydawcy, którego niezmordowanej staranności zawdzięczamy to dzieło, został osiągnięty, i ażeby ta książka tak się rozpowszechniła jak na to z wszechmiar zasługuje.

(L. k. a.)

Anglia.

Londyn, 6. maja. „Angielska koresp.“ pisze: Podwyższenie dyskonto bankowego nastąpi zapewne przyszłego tygodnia, wyjąwszy tylko gdyby wywóz gotówki został na jakiś czas przerwany. Dyrektorowie banku naradzają się jeszcze nad tem, czyli dyskonto podnieść na 5½ czy od razu na 6%. Z tej więc przyczyny i dla zapowiedzianej nowej pożyczki francuskiej w sumie 10 milionów ft. szf. obawiają się niepomyślnej zmiany kursu giełdowego.

(Abdb. W. Z.)

Francya.

(Monitor niepochwala postępowanie Ambasadora swego w Konstantynopolu. — Francya odwołuje konszula swego z Petersburga. — Raport admirała Bruat.)

Paryż, 8. maja. Monitor pisze co następuje:

„Niektóre dzienniki donoszą o nieporozumieniu między jenerałem Baraguay i portą ottomańską i że ambasador francuski zagroził opuszczeniem Konstantynopola z całą ambasadą swoją. Rząd nieo-

trzymał szczegółów wyjaśniających dostatecznie charakter tego nieporozumienia. Wiadomo mu tylko z depeszy telegraficznej z d. 28. z. m., że ambasada Cesarza niezerwała stosunków dyplomatycznych z Portą. Zdaje się, że zajście wspomniane nastąpiło pod względem excepcyi zawartych w rozporządzeniu rządu tureckiego co do zamieszkałych w Turcyi poddanych greckich.

Do Dywanu należało osądzić, czyja obecność mogłaby być niebezpieczną, a jeżeli rząd Cesarza miał w tym względzie udzielić jakiej rady, to jedynie tej, ażeby z kwestyi bezpieczeństwa publicznego nierobiono kwestyi religijnej. W tym też duchu opiewały instrukcyje, które rząd posłał do Konstantynopola, gdy go doszła wiadomość o powziętej przez Portę uchwale.“

Monitor pisze następnie: „Rząd rosyjski odebrał exequatur konsulom Francyi i Anglii w Petersburgu. Hrabia Nesselrode uwiadamiając konszula Jej Mości Królowej Anglii o tem postanowieniu, doręczył mu oraz jego paszporta, zaś panu Castillon oznajmił, że Cesarz Mikołaj pozwolił mu zostać nadal w Petersburgu. Rząd francuski nieprzyjął korzyści z różnicy w traktowaniu, jaką gabinet rosyjski chciał zrobić między konsulami obydwóch mocarstw sprzymierzonych i polecił przeto panu Castillon opuścić niezwłocznie swą posadę.“

Z raportu wice-admirała Bruat do ministra marynarki wyjmujemy co następuje:

„Niepiszę panu doniesień z widowiska wojny, bo wiem, że wice-admirał Hamelin, bawiący na miejscu donosił W. Excel. o tem. Powszechne wrażenie względem środków przedsięwziętych ze strony rządu Jego Mości Cesarza, zdaje się tu być bardzo pomyslnie. Wojska przybywają punktualnie w naprzód oznaczonych terminach do Gallipoli, a powietrze sprzyja pochodowi. Powolność operacji rosyjskich i postępowanie Omera Baszy dozwala im orientować się i organizować. Wojna otwiera się więc wśród pomyslniej wróżby, a na widok obozujących na wzgórzach Gallipoli mężnych wojowników niemożna wątpić, że się skończy ze sławą. . . . Wybór miejsca na obóz był bardzo szczęśliwy. . . . Pierwsze chwile przybycia były chwilami próby; bardzo niedostatecznymi środkami musiano się starać o umieszczenie i wyżywienie wojska, ale i te niedogodności szczęśliwie usunięto. Moje osobiste stosunki z jenerałami francuskiej i angielskiej armii są od pierwszego dnia ich przybycia na najlepszej stopie; wspieram ich wszelkimi siłami bez uszczerbku jednak troskliwości, jaką winienem kształceniu mojej załogi. (Abbl. W. Z.)

(Monitor obwinia rząd grecki o podmowę do insurekcyi.)

Paryż, 7. maja. Monitor pisze: „Gabinet ateński popierając insurekcye w Epirze usiłował utrzymać ludność królestwa w mniemaniu, jakoby mocarstwa niemieckie krok ten zupełnie pochwalały. Lecz gdy te nieprawdziwe twierdzenia zaczęły się rozszerzać, wydano postom Austrii, Prus i Bawaryi polecenie, (o którym dwory pomienione zapewniły już rząd Cesarza jaknajuroczyściej), ażeby politykę Grecyi jawnie zganili, a rady i przedstawienia mocarstw zachodnich jaknajusilniej popierali.“

(A. B. W. Z.)

Włochy.

(Najnowsze wiadomości z Włoch.)

Jego królewicz. Mość książę Wilhelm Fryderyk Pruski przybył *incognito* pod nazwiskiem hrabi Berg d. 7. b. m. do Wenecyi i wysiadł w hotelu Reale Panieli. Dla oglądania osobliwości miasta zabawi książę kilka dni w Wenecyi. — Książę Cambridge przejeżdżał w drodze do Orientu d. 3. b. m. po-pod Ankone, niewysiadł jednak na ląd. Baterye portowe salutowały dostojnego gościa. — Dekret Jej królewicz. Mości księżny Parmy z d. 5. b. m. postanawia z zastrzeżeniem dalszych rozporządzeń, że młodzi ludzie z klasy robotniczej obowiązani do służby wojskowej, mogą otrzymać paszporta do pogranicznych państw włoskich, bez składania dawniej przepisanej kaucyi; zalecono im jednak surowo, żeby w razie wezwania niezwłocznie i ściśle dopełnili przepisów konskrypcyjnych. — Dalszy dekret księżny umieszczony w Gazetta di Parma, mianuje margrabię Guiseppe Pallavicini ministrem spraw zewnętrznych i tajnym sekretarzem gabinetu. Trzy inne dekreta nakazują nową organizacyę książęco-parmeńskiej siły zbrojnej. (L. k. a.)

Niemce.

Berlin, 14. maja. Bombardowaniem Odessy rozpoczęły połączone floty na Czarnem morzu operacye nieprzyjacielskie przeciw Rosyi. Czyli pojawienie się angielsko-francuskich okrętów przed Odessą zostało wywołane nieprzyjacielskim traktowaniem okrętu „Fury“ i naruszeniem jego bandery parlamentarnej, o to nie idzie. Jest bowiem rzeczą obojętną, czyli rosyjskie baterye nadbrzeżne Odessy dopuściły się tego kroku z umysłu lub przez nieporozumienie. Rosyjski komendant przytacza wprawdzie na usprawiedliwienie swoje, że na okręcie „Fury“ zajmował się angielski oficer od inżynierów zdejmowaniem planu portu. Ale słuszność lub niesłuszność tego usprawiedliwienia jest tylko o tyle ważna, o ile idzie o odparcie czynionego Rosyi zarzutu, że naruszyła prawo narodów. — W rzeczy samej jest bombardowanie Odessy tylko koniecznym skutkiem wypowiedzianej wojny i istniejącego odład stanu wojennego między Rosyą i mocarstwami zachodniemi. Pierwej lub później można się było spodziewać tego zdarzenia; a zajście z okrętem „Fury“ tylko je przyspieszyło.

Według ostatnich doniesień miała flota rosyjska opuścić Sebastopol, mówiono także, że na morzu bałtyckim pokazała się eskadra rosyjska o dziesięciu okrętach liniowych. Nie wiadomo,

czyli admirałowie rosyjscy mają od Cesarza rozkaz stawiać czoło okrętom nieprzyjacielskim na otwartym morzu lub nawet szukać spotkania się z nimi, albo czyli Cesarz przeniesie bezpieczeństwo flot swoich po-za silnymi fortyfikacyami Sebastopola i Kronsztadu. W pierwszym razie, możnaby się już wkrótce spodziewać ważnych zdarzeń, w ostatnim zaś nie prędko usłyszymy o znaczniejszych zajęciach na obydwóch morzach. Jakkolwiek bowiem wysokie mamy wyobrażenie o wyborności angielsko-francuskiej floty wojennej, o jej środkach i zasobach, o oględności jej dowódców i mężowie jej załogi, w najlepszym jednak razie będzie wymagać zdobycie rosyjskich portów wojennych na bałtyckim i czarnym morzu tak ogromnych ofiar, że nawet admirał Napier mimo swego słownego zakładu będzie się dobrze namyślał, nim z poruczonemi mu okrętami stanie pod Kronsztadem. Nawet rząd angielski nie łądzi się w tym względzie i mimo wrzawy powszechnej tem mniej nagli na decydujące działanie, iż pojmują dobrze, że skutek niepewny i że zniszczenie lub zabranie flot wojennych Rosji mogłoby jej wprawdzie zadać głębokie i krwawe rany, ale nie przywiodłoby do ukończenia obecnej wojny. Ze zniszczeniem okrętów, ze stratą Kronsztadu i Sebastopola przestałaby Rosya być mocarstwem morskim, ale dla rozstrzygnięcia walki nicby nie uzyskano, coby tak wielkie ofiary pokryć mogło. Zwycięstwa Nelsona pod Abukirem i Trafalgarem nie złamały potęgi Napoleona, dopiero zima rosyjska i bitwa Lipska zwalczyły go zupełnie.

Przeto też mimo naprężonej ciekawości powszechnej nie spodziewamy się ani prędkich ani stanowczych rezultatów wojny morskiej z Rosya. Ale krótka historia obecnej wojny, a mianowicie operacya angielsko-francuskiej floty przed Odessą nauczyła nas, że w sposobie prowadzenia wojny, uwzględniając uczucia ludzkości, znacznieśmy postąpili. Zdziwienie i boleść przejęły wszystkich na pierwszą wiadomość o częściowym zniszczeniu kwitnącego miasta handlowego. Mówiono wprawdzie: że to odwet za Sinopę, która od kul rosyjskich w gruzy runęła, ale załowano mocno, że wojna dla obrony zasad, wojna, w której mocarstwa przeciw Rosji występujące miały według własnego oświadczenia nieść sztandar prawa i ludzkości, ma się stać wojną dla zemsty. Teraz wiadomo już z raportów autentycznych, że angielsko-francuskie okręta wymierzały swój ogień tylko do portu cesarskiego, do jego okrętów, baterji i magazynów prochu, nie narażając bynajmniej portu handlowego i samego miasta.

Taka cywilizacya wojny jest uwagi godną i można jej sobie gratulować. Oby jej wszędzie i zawsze przestrzegano, a z mniejszą obawą oczekiwałyby narody rozpoczęcia wojny, jeżeli już jest nieuniknioną.

(Zeit.)

Dania.

Z Kopenhagi telegrafowano 8. maja do Hamb. Nachr. co następuje:

„Flota angielska podniosła kotwicę 4go i odpłynęła z pod Elgsnabben. Cztery w botnickiej odnodze morskiej zabrane statki odholowano paropływem „Magicienne“ do Anglii. 3go obserwowano z Gothenburga francuską eskadrę bałtycką, która pod Wingaa zarzuciła kotwicę.“

Do Monitora piszą z Kopenhagi z 2. maja: Korweta parowa „Rosmund“ zawinęła tu wczoraj, a dnia dzisiejszego odpłynęła dla połączenia się z flotą angielską. Młody, 18letni książę Hohenlohe, kuzyn królowej Anglii znajdował się na pokładzie tej korwety, i udaje się na okręt „Cumberland“, gdzie pełni służbę midshipmana.

(A. B. W. Z.)

Księstwa Naddunajskie.

(Wiadomości z-nad Dunaju z Lloyd.)

Wiedeń, 10. maja. Najnowsza poczta przywiozła następujące wiadomości z widowni boju: Omer Basza nakazał z końcem kwietnia komendantom twierdz Ruszczuka i Silistryi ograniczać się na obronie tylko. Wszystkie siły będące do dyspozycji, z wyjątków załóg fortecznych, wysyłają w kierunku Rasgradu i Basardezyku. — W tem ostatnim miesiącu znajdowała się na dniu 30. kwietnia główna kwatery Omera Baszy. — Jego cesarzew. Mości Wielkiego księcia Michała oczekują za trzy lub cztery tygodnie w Wołoszczyźnie. 28go kwietnia obsadzili Turcy opuszczony pałac księcia Miłosza Obenowicza pod Pojaną. Wojsko miało surowy nakaz unikać sumiennie wszelkich gwałtów. Rozkaz ten wykonano wzorowo, a dozorca pałacu zapłacono gotówką za żywność dostarczoną zakwaterowanym żołnierzom.

— Wiadomości z Semlina z 6. b. m. potwierdzają, że Turcy obsadzili już zupełnie Małą Wołoszczyznę. Dotychczas nie były wojska tureckie ciężarem dla mieszkańców, gdyż stoją po największej części obozem i szanują cudzą własność. Administracya kraju będzie uorganizowana podług dawnego systemu; wszystkich urzędników wołoskich powołano na ich posady i polecono im pełnić służbę administracyjną podług dawnych zasad, odkładać część przypadającą dla księcia i wszelkie wydatki obliczać.

— Urzędowe doniesienie z 6. b. m. potwierdza, że floty zjednoczone stoją od 26. kwietnia przed Sebastopolem.

— Autentyczne wiadomości z ces. rosyjskiej kwatery głównej w Bukareszcie sięgają do 6. maja. Nad Dunajem niezaszedł żaden ważniejszy wypadek wojenny. Silistryę naciskają mocno. Ogień baterji rosyjskich staje się z każdym dniem skuteczniejszy. Wkrótce ma być także rosyjska flota dunajska skierowana ku Silistryi. — Książę Paszkiewicz był 6go w Bukareszcie ale odjedzie za kilka

dni nad Dunaj dla kierowania operacyami generała Chrulewa przeciw Silistryi. Buško, miasteczko przy gościńcu wiodącym do Fokszan, ma być obwarowane baterjami i szancami. (W. Ll.)

Afryka.

Z Alexandryi (w Egipcie) donoszą z dnia 4. maja: Blisko 1000 Greków opuściło już miasto nasze. Kroki dla wyjednania im pozwolenia dalszego pobytu, nie odniosły żadnego skutku. Z Kairu piszą z dnia 30. kwietnia, że i tam wywarło wydalenie Greków niepomyślny wpływ na stosunki handlowe. — Pogoda sprzyja i spodziewają się tego roku obfitych zbiorów w Egipcie, tej sławnej od wieków i ważnej szpizarni zboża. (L. k. a.)

Doniesienia z ostatniej poczty.

Wiedeń, 13. maja. Dzisiejsza litogr. koresp. austr. zawiera następujące doniesienia z Włoch: Urzędowy dziennik „Messagiere di Modena“ z d. 5. maja umieścił wyroki komisji wojskowej w Massa przeciw siedmiu indywiduum nazwiskiem Corona, Domenico i Francisco, Piccioli, Conti, Torchiana, Spadoni i Pagani, z których pierwszy czterej są studenci, a reszta należy do stanu rzemieślników. — Oskarżono ich o udział w sprzysiężeniu dla obalenia monarchicznej formy rządu i o związki z rewolucyjnym komitetem w Sarzana za pośrednictwem Domenica Corona; Pagani był prócz tego obwiniony o namawianie pewnego grenadyera wojsk esteńskich do dezercyi. — Sąd wojenny uznał obżalowanych winnymi wspomnianych zbrodni i skazał ich na doczesne kary: Domenico Corona dotknięty największą karą, mianowicie 15letniem więzieniem na galarach. Jego królewicz. Mość książę złagodził karę trzech skazanych, mianowicie tem, że zamiast na galarach mają odsiedzieć w twierdzy. Ten sam sąd wojskowy skazał aptekarza Claudio Contigli za korespondencyę z komitetem rewolucyjnym w Sarzana na czteromiesięczny areszt.

— Lloyd z d. 13go zawiera następujące wiadomości z widowni wojny: Dnia 24. z. m. opuścili Rosyianie pod dowództwem generała Chrulew linię cernującą Silistryę, by Turków zniechęcić do wycieczki i zwabić w zasadzkę. Ale Turcy pozostali w twierdzy, a po kilku godzinach wrócili Rosyianie na swe pozycye.

— Według doniesień z Orsowy z dnia 8. z. m. posunęli się Turcy naprzód nie zostawiając załogi w Krajowy. Mówiono, że 10. lub 12. b. m. ma przybyć mała załoga wojsk regularnych do Krajowy i Karakal. Rosyianie nie robią żadnych przygotowań do obrony Aluty.

— Wiadomości z Konstantynopola na Marsylię z d. 1. b. m. donoszą, że Porta posłała do Grecyi drugie peremtoryczne ultimatum. Siła korpusu posiłkowego w Oryencie wynosiła z końcem kwietnia 50.000 ludzi, z których 15.000 wojska francuskiego było już w Konstantynopolu.

— Angielsko-francuska flota stoi pod Sebastopolem, a Odesse blokuje.

Wiadomości handlowe.

(Ceny targowe w obwodzie Sanoekim.)

Sanok, 10. maja. Według doniesień handlowych podajemy średnie ceny zboża i innych foraliów, jakie były od 16. do 30. kwietnia na targach w Sanoku, Dobromilu, Lisku, Rymanowie i Dynowie: korzec pszenicy 11r.23k.—11r.24k.—11r.24k.—10r.24k.—11r.12k.; żyta 9r.48k.—9r.36k.—10r.36k.—9r.12k.—10r.24k.; jęczmienia 8r.12k.—7r.—8r.24k.—8r.—7r.17k.; owsa 4r.24k.—4r.48k.—4r.24k.—4r.24k.—4r.48k.; kukurudzy w Lisku 9r., w Rymanowie 8r.36k.; hreczki w Dobromilu 8r.48k.; ziemniaków 4r.52k.—0—6r.24k.—4r.48k.—4r.48k. Cetnar siana 0—48k.—0—48k.—48k. Sag drzewa twardego 4r.30k.—5r.12k.—5r.—6r.—5r., miękkiego 3r.24k.—4r.12k.—3r.—4r.48k.—3r. Funt mięsa wołowego 6k.—4k.—5k.—4k.—4k. Garniec okowity 2r.8k.—2r.—2r.—1r.36k.—1r.24k. m. k.

Kurs lwowski.

	gotówką		towarem	
	złr.	kr.	złr.	kr.
Dnia 15. maja.				
Dukat holenderski . . . . . m. k.	6	12	6	15
Dukat cesarski . . . . . „ „	6	17	6	20
Pólimperyal zł. rosyjski . . . . . „ „	10	47	10	51
Rubel srebrny rosyjski . . . . . „ „	2	5½	2	6
Talar pruski . . . . . „ „	2	1½	2	4
Polski kurant i pięciozłotówka . . . . . „ „	1	31	1	32
Galicyjskie listy zastawne za 100 złr. . . . . „ „	91	48	92	2

Kurs listów zastawnych w gal. stan. Instytucie kredytowym.

	Dnia 15. maja 1854.	
	złr.	kr.
Kupiono prócz kuponów 100 po . . . . . m. k.	—	—
Przedano „ „ 100 po . . . . . „ „	—	—
Dawano „ „ za 100 . . . . . „ „	91	48
Żądano „ „ za 100 . . . . . „ „	92	18

Wiedeński kurs papierów.

	Dnia 12. maja.		w przecięciu
	5%	za sto	
Obligacye długu państwa	86½	86½	86½
delto z r. 1851 serya B.	5%	—	—
delto z r. 1853 z wypłatą	5%	—	—
Obligacye długu państwa	4½%	—	—
delto delto	4%	70 1/8	70 1/8
delto z r. 1850 z wypłatą	4%	91	91
delto delto delto	3%	—	—

detto	detto	2 1/2%	"	—	—
Pożyczka z losami z r. 1834	detto	z r. 1834	"	123 1/2	123 1/2
detto	detto	z r. 1839	"	91 3/4	92 1/4
detto	detto	z r. 1854	"	92 1/4	93 1/8
Obl. więd. miejskiego banku			2 1/2%	104 1/2	105
Obl. lomb. wen. pożyczki z r. 1850			5%	85 1/2	85 1/2
Obl. indemn. Niż. Austr.			5%	1212	1215
detto krajów koron.				1215	1218
Akcyje bankowe				2140	2145
Akcyje n. a. Tow. eskp. na 500 zlr.				2140	2145
Akcyje kolei żel. Ces. Ferdynanda na 1000 zlr.				556	556
Akcyje kolei żel. Głognickiej na 500 zlr.				—	—
Akcyje kolei żel. Edynburskiej na 200 zlr.				—	—
Akcyje kolei Budzińsko-Lincko-Gmundzkiej na — zlr.				—	—
Akcyje Dunajskiej żeglugi parowej na 500 zlr.				600	600
Akcyje austr. Lloyd'a w Tryeście na 500 zlr.				—	—
Galicyjski listy zastawne po 4% na 100 zlr.				—	—
Renty Como				—	—

Więdenski kurs weksłów.

Dnia 12. maja.		w przecięciu	
Amsterdam za 100 holl. złotych	115 1/2	115	115 1/2 m.
Augsburg za 100 zlr. kur.	137 1/4	137 136 3/4	136 3/4 uso.
Frankfurt n. M. za 120 fl. na stopę 2 1/2% fl.	136 1/2	—	136 1/2 m.
Genua za 300 lire nowe Piemont.	—	—	— 2 m.
Hamburg za 100 Mark. Bank.	101 1/2	101 101 1/4	101 1/2 m.
Lipsk za 100 talarów	—	—	— 2 m.
Liwna za 300 lire toskań.	—	—	— 2 m.
Londyn za 1 funt sztrl.	13.22	21 20 19 19	13.20 2 m.
Lyon za 300 franków	—	—	— 2 m.
Medyolan za 300 lire austr.	133 3/4	3/4 l.	133 3/4 2 m.
Marsylia za 300 franków	—	—	— 2 m.
Paryż za 300 franków	161	160 3/4	161 2 m.
Bukareszt za 1 złoty Para	207	—	207 T. S.
Konstantynopol za 1 złoty Para	—	—	— T. S.
Cesarские dukaty	—	—	40 5/8 Agio

Kurs giełdy więdenskiej.

Dnia 13. maja o pierwszej godzinie po południu.

Amsterdam — Augsburg 136 3/8 l. Frankfurt 136 1/4 l. — Hamburg 101 1/8 l. Liwna — Londyn 13 18 l. Medyolan 133 1/2. Paryż 160 7/8 l.

Obligacje długi państwa 5% 86 — 86 1/8. Detto S. B. 5% 106 — 106 1/2.

Detto 4 1/2% 76 7/8 — 77. Detto 4% 70 — 70 1/8. Detto z r. 1850 z wypłatą 4% 90 — 91. Detto z r. 1852 4% 88 1/2 — 89. Detto 3% 56 7/8 — 57. Detto 2 1/2% 43 1/4 — 43 1/2. Detto 1% —. Obl. indemn. Niż. Austr. 5% 85 1/4 — 85 1/2. Detto z krajów kor. 5% 84 1/4 — 84 1/2. Pożyczka z r. 1834 229 1/2 — 230 1/2. Detto z r. 1839 123 3/8 — 123 1/2. Detto z 1854 93 — 93 1/8. Oblig. bank. 2 1/2% 57 1/2 — 58. Obl. lom. wen. pożycz. z r. 1850 5% 104 — 104 1/2. Akcyje bank. z ujmą 1214 — 1216. Detto bez ujmę 1057 — 1058. Akcyje bankowe now. wydania 957 — 959. Akcyje banku eskomp. 94 3/4 — 95. Detto kolei żel. półn. Ces. Ferdynanda 214 1/8 — 214 1/4. Detto Głognickiej —. Detto Budzińsko-Lincko-Gmundzkiej 277 — 279. Detto Tyrnawskiej 1. wydania —. Detto 2. wydania —. Detto Edynbursko-Neustadzkiej 53 — 53 1/4. Detto żeglugi parowej 554 — 555. Detto 11. wydania —. Detto 12. wydania 543 — 545. Detto Lloyd'a 595 — 600. Detto młyna parowego więd. 144 — 144 1/2. Renty Como 13 — 13 1/4. Ester-

hazego losy na 40 zlr. 86 1/4 — 85 1/2. Windischgrätzka losy 29 3/4 — 30. Waldsteina losy 29 3/4 — 30. Keglevicha losy 10 1/2 — 10 3/4. Cesarских ważnych dukatów Agio 40 — 40 1/8.

(Kurs pieniężny na giełdzie więd. d. 13. maja o pół do 2. popołudniu. Ces. dukatów sępiowanych agio 40. Ces. dukatów obrączkowych agio 39 1/2. Ros. imperyały 10.50. Srebra agio 35 5/8 gotówka.

Telegrafowany więdenski kurs papierów i weksli.

Dnia 15. maja.

Obligacje długi państwa 5% 86 1/8; 4 1/2% 77 7/10; 4% 70 1/8; 4% z r. 1850. —; wylosowane 3% —; 2 1/2% —. Losy z r. 1834 —; z r. 1839 123 1/4. Więd. miejsko bank. —. Akcyje bank. 1219. Akcyje kolei półn. 2145. Głognickiej kolei żelaznej —. Odenburskie —. Budwejskie —. Dunajskiej żeglugi parowej 551. Lloyd 600. Galic. l. z. w Więdniu —. Akcyje niższo-austr. Towarzystwa eskomptowego a 500 zlr. — zlr.

Amsterdam l. 2. m. —. Augsburg 136 3/8 3. m. Genua — l. 2. m. Frankfurt 136 l. 2. m. Hamburg 100 3/8 l. 2. m. Liwna 132 1/4 p. 2. m. Londyn 13.16. l. 3. m. Medyolan 133 3/8. Marsylia — l. Paryż 160 5/8 l. Bukareszt —. Konstantynopol —. Agio duk. ces. 40 5/8. Pożyczka z r. 1851 5% lit. A. —. lit. B. —. Lomb. —. Pożyczka z roku 1852 —. Oblig. indemn. —.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 15. maja.

Hr. Siemiński Wilhelm, z Jarostawia. — Hr. Siemiński Konstanty, z Więdnia. — PP. Zamorski Jan, z Tarnopola. — Brzezany Maurycy z Koneczak. — Siemiginowski Jakób, z Torskiego. — Domaradzki Ludwik, z Kołodziejowa. — Nikorowicz Józef, z Czapego.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 15. maja.

Hr. Stadnicki Kazimierz, c. k. radca namiestnictwa, do Mościsk. — Br. Kónopka Henryk, do Mukuliniec. — PP. Linzbauer, c. k. radca szkolny, do Brzeżan. — Serwatowski Wojciech, do Złoczowa.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 15. maja.					
Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Sredni stan temperatury do g. 6 zr.	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
6 god. zrana	27 10 01	+ 12°	+ 20°	połud.-wsch.	pogoda
2 god. pop.	27 9 5	+ 20°	+ 12°	wschodni	"
10 god. wie.	27 9 5	+ 15°		"	"

TEATR.

Dziś: Przedstaw. niem: „Rose und Röschen.“

KRONIKA.

Dwunasta składka na obdzielenie jadłem i wsparcie ubogich miejscowych w dzień uroczystości zaślubin Jego c. k. Apost. Mości. (Dokończenie, Ob. Nr. 110 Gaz. Lw.)

Złożyli PP.: Grüber 10kr., Ant. Jaruntowski 1r., Jan Jaruntowski 1r., Kuleczyka 8kr., Nr. domu 16 1/4 2r., J. Hostowski 20kr., M. Flieg 20kr., W. Wachtel 20kr., R. Landner 10kr., J. Goldberg 12kr., Ig. Lewicki 8kr., Dr. Weinreb 30kr., M. Pfau 1r., P. Tarnawiecki 30kr., B. Czopp 20kr., M. Kamiński 10kr., A. Stefani 20kr., A. Röhlich 6kr., A. H. 4kr., H. N. 6kr., Mochacki 10kr., Staniszevska 3kr., F. Galiński 10kr., N. J. 3kr., Ordyński 6kr., K. Schubuth 2r., Kestler 20kr., A. Kushecz 20kr., Klipunowski 20kr., N. N. 10kr., J. Zaleski 10kr., Czapelka 10kr., J. Mejer 10kr., Genstaler 10kr., A. H. 10kr., A. P. 10kr., D. Engel 10kr., J. W. 30kr., Schmid 10kr., N. N. 30kr., Gurski 1r., J. Justian 1r., Köhler 30kr., Hauser 20kr., Dr. Kosiński 30kr., Panna Ambros 20kr., Raab 20kr., M. W. Ettinger 1r., S. Feuerstein 10kr., M. R. 12kr., H. Szapira 6kr., M. M. Soher 4kr., J. J. Staub 3kr., T. Mecerreda 20kr., M. Jakowski 1r., Bieliński 20kr., Polański 6kr., N. N. 6kr., Sklepiński 10kr., Blaim 20kr., Kolischer 15kr., Oeder 1r., Dostenberg 1r., Lang 20kr., F. K. 20kr., Leon Rappaport 1r., Jan Nowacki 20kr., J. Majer 20kr., E. Kunz 20kr., S. Mann 15kr., S. R. 20kr., M. Charman 8kr., H. Stark 10kr., S. Teiles 6kr., M. Fuchs 10kr., M. Walder 6kr., M. Bombach 15kr., M. Grossmann 10kr., B. Soss 6kr., M. Zion 4kr., L. Menkes 10kr., G. Ebel 4kr., W. Goldberg 2kr., B. Beitel 10kr., N. Krins 10kr., J. Baczes 10kr., M. Jonas 10kr., A. Matuszevska 10kr., M. Enser 6kr., Z. Schneid 6kr., N. Reiss 6kr., B. Marmer 10kr., G. Lechner 6kr., Marie 20kr., Kuczkiwicz 20kr., Anna Heusler 20kr., A. Filipowski 30kr., Ignacy Nossig 15kr., A. Stefan 20kr., N. N. 12kr., Sendermann 15kr., Ig. Scheuba 15kr., Ign. Beer 20kr., Idalia hr. Sołtyk 4r., M. Balicka 15kr., dr. Leon Wszelaczyński 1r., E. Maziecki 20kr., Mateusz hr. Miączynski 5r., Fr. Prochaska 1r., J. Benza 20kr., M. J. 20kr., N. N. 20kr., J. Schindler 20kr., K. 10kr., F. P. 12kr., Dr. Maciejowski 1r., Pfeiffer 40kr., Zafagurski 10kr., Krasiewicz 20kr., K. N. 3kr., N. Faliński 16kr., Smolnicka 10kr., Złotnicka 6kr., A. Postępski 20kr., Czacki 8kr., Dr. Strański 5r., A. T. 20kr., Engel 48kr., G. Strandl 20kr., Fr. Hofmann 1r., A. Mali 1r., J. Festenburg 1r., A. Gnalkowski 20kr., M. L. 20kr., Fr. Wolski 1r., Kasp. Jülg 20kr.

Razem ze składki XII. 111 zlr. 25 kr.
Łącznie z dawniejszą (Ob. N. 109 G. L.) 1582 zlr. 46 kr.
Wynosi ogółem 1694 zlr. 11 kr.

— Korespondent pewnego dziennika francuskiego opisuje w następujący sposób ostatnie, przywiezione do Konstantynopola wojska egipskie: Trzeba wy-

znać, że żadne pióro ludzkie niezdolaloby opisać tego okropnego wojska, którego sama już powierzchowność nosi na sobie niezaprzeczoną cechę dzikości i barbarzyństwa. Przedstawiciele sobie druzynę czarnych, w topory, szable, bagnety i strzelby uzbrojonych, brudną odzież ostoniętych niewolników; na nagich ich nogach wiszą potrzaskane trzewiki; plecy objuczone szkaradnym pakunkiem, który zda się być raczej porwanym na prędecie łupem, a niebieskie, zszarżane ich unitoromy nikną zupełnie pod długimi, białymi płaszczami z najgrubszych materyi wełnianych; jedni spuszcżają ten płaszcz aż do ziemi, inni przytwierdzają go u bioder. A teraz przypatrzcie się ich twarzom pod szerokiemi turbanami. Sąto najfantastyczniejsze, najdziwniejsze a oraz najstraszniejsze twarze zwierżęce, jakie mogła wydać Afryka — a będziecie mieć jakiegokolwiek wyobrażenie o tem żołdactwie. Tu widziałem dzikich olbrzymów z zębami ludożerów i iskrzącemi oczyma, które błyskały z pod gęstych brwi czarnych; ówdzie zawiędyłych karłów o żółtem obliczu, z piętnem niewysłowionych cierpień ludzkich, którym pozostał tylko jeden długi żąb jeszcze dla ogryzania patronów. Po między tyni rekrutami widziałem także dawnych żołnierzy Koptyjskich, wyglądających jak wojownicy Sosostrysa zdjęci z płaskorzeźb w Kainaku lub Meroe. Po czołach poranych zmarszczkami i ostoniętych siwym włosem, po brązowych twarzach okrytych bliznami i spokojnej postawie wojennej poznałem w nich odrazu sławnych weteranów Ibrahima Baszy.

— Nigdzie tak prędko nie zawierają małżeństw i tak łatwo nie rozwodzą się znowu, jak w San Francisco. Jeden z dzienników tamtejszych przytacza zabawny przykład w tej mierze. Młoda, zakochana para zaślubiła się 19. lutego w obecności sędziego pokoju. 20go już się posprzecżala, a 24. podala młoda małżonka o rozwód, poczem natychmiast percypowano męża. Tegoż jeszcze dnia wyznaczył sąd referenta do sprawozdania. Nazajutrz, to jest 25. sprawozdanie było już przedłożone a rozwód uzasadniony. Trybunał zebrał się 28go na sesję i wyrokiem sądowym rozwiązał śluby małżeńskie. Główne uzasadnienie rozwodu: wzajemna niechęć małżonków i postanowienie rozłączenia się nazawsze.

— Wirowanie stolików i pukanie duchów wywołało w senacie w Washingtonie d. 17. kwietnia dość długą debatę. Nadeszła mianowicie petycja o 15,000 podpisach z wezwaniem senatu, ażeby wybrano komisję, któraby się zajęła gruntownem badaniem tego przedmiotu.

— Nowy wynalazek laku z gnotkami przypomina wielce jaje Kolumba. Dziwić się tylko trzeba, dlaczego dotąd nikomu to niewpadło, bo tym sposobem można równie najprzedniejszy jak i najpospolitszy lak zamienić snadnie w świecę, przyczem lak niekapie, i — czemu dotąd zaradzić nieumiano — nie czernieje nigdy.